

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 66. Pro quo censeatur esse possessio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

ge, ergo hæc non est in certa possessione contra legem. R. 1. Idem solvendum esse omnibus circa possessionem libertatis in materia justitiæ. R. 2. Nos loqui de libertate Physica, cui propter ignorantiam invincibilem bona fides ab initio conjuncta fuit, hæc autem libertas est in certa possessione, & non fuisset, si lex contraria agnita fuisset, uti per se patet: ista autem possessio libertatis Physicæ prout conjunctæ cum bona fide & ignorantia invincibili fundat in nobis certam possessionem libertatis moralis ad operandum, non obstante dubio, quod supervenit, de existentia legis.

Obj. 4. Regulæ juris habent, quòd in dubiis pars tutior sit eligenda, ergo in dubiis non juvat possessio. R. n. conseq., quis sit sensus regularum de parte tutiore sequenda, diximus n. 490.; Potestque etiam videri *Io. Sanch* in select. d. 42. n. 13., ubi declarat, quomodo regulæ illæ, *In dubiis melior est conditio possidentis*, *In dubiis pars tutior est eligenda*, planè concordent.

Q. 66. Pro quo censeatur esse possessio. R. Pro illo, pro quo est præsumptio juris, sive, qui onus probandi in alterum transfert, ipse autem se tantum quasi defendit, ita *Bardi* discept. 5. c. 5, rectè addens discep. 6. c. 11. p. 3. §. 2. ad illum pertinere probationem, qui supra rem illam se fundat: v. g. incolo domum, ideoque præsumor habere jus in illa, eamque possidere, quòd si quis de hoc dubitet aut me exturbare velit, ipsi incumbit probare, quòd non sit mea, nec ego teneor positivè probare esse meam, sed me tantum defendere, dicendo me fuisse & permanere dominum, & cum alter, qui de hoc dubitat & me vult exturbare, fundet se in hoc quòd domus illa mea non sit, hoc probare incumbit ipsi, quia *quisque debet probare id, supra quo se fundat*, L. 2. ff. de probat.

probat., Bartolus in L. De etate, ff, De Minoribus, Plura de possessione dicuntur l. 3. p. 2. à n. 407.

510

Q. 67. An consultius sit se & alios dirigere secundum opiniones rigidiores, an secundum benigniores. R. De hoc aliquid dictum est n. 475., & plura dicuntur de poenit. ad c. 2. dub. 6., ubi de prudentia Confessarii: Hic verbo notandum, quod refert Moya de op. prob. q. 5. n. 45., nempe in Glossa ad prolog. Constit. Ordinis Prædicatorum sapienter notari, quod salus animarum multum impediatur nimia austeritate in consiliis & opinionibus, ideoque mandatur relaxatio & præscribitur, ut homines benignè tractentur. S. August. l. 3. contra Epist. Parmen. c. 1. queritur de aliquibus, qui ne luce veritatis carere ostendantur, umbram rigidae severitatis obtendunt. Nec dubium est, quin id suggerat daemon, qui, uti ibid. in fine ait, S. Aug. per imaginem quasi justa severitatis crudelem savitiam persuadet, nihil aliud appetens venenosissimam versutiã suã, nisi ut corrumpat atque dirumpat vinculum pacis & charitatis. Similia habet Gerson de vita Spirit. lect. 4. Corol. 11. E contra tamen etiam observanda sunt hæc verba Sporer n. 34. Qui studiosè inquirunt in sententias benignas & faventes sibi, secundum quas agant, communiter agunt periculosè, quia vehemens illa inclinatio ad unam partem, sæpe facit, ut non considerentur omnes circumstantiæ ad rem facientes, nec debite ponderentur rationes in oppositum: omnino autem malè procedit, si tantum intendat invenire Auctorem vel opinionem sibi faventem, ut sic coloret suum factum, non curando, quo fundamento vel ratione nitatur, nam ex tali opinione, neque conscientiam practicè certam formare potest, nec consequenter honestè & licitè operari. Universaliter loquendo, semper præferendæ sunt illæ sententiæ, quæ